

καλλονή ἰσχύει νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον χαρὰν πλήρη, ἐὰν θεώμενος αὐτὴν δὲν αἰσθάνεται συγχρόνως ἐντὸς τῆς χειρὸς αὐτοῦ καὶ τὴν μικρὰν καὶ λεπτὴν χεῖρα τῆς ἡγαπημένης του.

Περὶ δυσμάς ἡλίου κατήλθομεν τὸν Κεράτιον κόλπον, ἐπέδημεν εἰς καίκιον τετράκωπον, καὶ μόλις εἶπομεν τὴν λέξιν: — Γαλατᾶ! — καὶ ἡ κομψὴ λέμβος ἦτο ἤδη μακρὰν τῆς ὄχθης. Καὶ ἀληθῶς τὸ καίκιον εἶνε ἡ κομφοτέρα λέμβος, ἥτις διηυλάκωσέ ποτε τὰ ὕδατα. Εἶνε μακρότερον τῆς γόνδολλας, ἀλλὰ στενότερον καὶ κομψότερον εἶνε διάγλυρον, κατὰγραπτον καὶ ἐπίγρυσον· δὲν ἔχει οὔτε πηδάλιον, οὔτε ἐδώλια· κάθηται δ' ὁ ἐπιβάτης ἐπὶ τάπητος ἢ προσκεφαλίου οὕτως, ὥστε μόνον ἡ κεφαλή καὶ οἱ ὦμοί του ἐξέχουσι τοῦ πλοίου· ἀμφότερα δ' αὐτοῦ τὰ ἄκρα ἀποπερατοῦνται οὕτως, ὥστε νὰ δύναται νὰ προχωρῇ καὶ ὅπισθεν ὁμοίως καὶ ἔμπροσθεν· καὶ ἐκ τοῦ ἐλαχίστου κινήματος ταλαντεύεται ἀπολύεται ἐκ τῆς ἀκτῆς ὡς βέλος ἀπὸ τοῦ τόξου, νομίζεις ὅτι ἐφίπταται ἐπὶ τοῦ ὕδατος ὡς χελιδὼν, παρκαμπτεῖ καὶ παρεισχωρεῖ διὰ παντὸς τοῦ προστυχόντος, καὶ φεύγει ἀντανακλῶν ἐπὶ τῶν ὑδάτων τὰ μυρία του χρώματα ὡς δελφὶν καταδιωκόμενος. Οἱ κωπηλάται μας ἦσαν δύο τοῦρκοὶ νεανίαι μὲ τὸ κόκκινον φέσι, μὲ υποκάμισον κυανοῦν, μὲ ὑπερμέγεις ἐσώθρακον λευκότατον, καὶ μὲ γυνοὺς τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας, δύο εἰκοσαεταῖς ἀθληταὶ ὀρειχαλκόχρσοι, καθάρσιοι, εὐθυμοὶ καὶ εὐτολμοὶ, οἵτινες διὰ μιᾶς μόνης κωπηλασίας προήλαυον καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς λέμβου. Ἐγγύθεν ἡμῶν περῆλυον ἄλλα καίκια μετὰ τοσαύτης ταχύτητος, ὥστε μόλις ἐπροφθάνομεν νὰ τὰ ἴδωμεν. Ἐγγὺς ἡμῶν διήρχοντο πλήθη νησῶν, ἄλλα δὲ πτηνὰ περιστρέφοντο ἄνωθεν ἡμῶν, παρέπλεον λέμβοι μεγάλοι σιμπασμέναι, φέρουσαι τουρισσὰς καλυπτροφόρους, ἐκ διαλειμμάτων δὲ τὰ φύκη μᾶς ἀπέκρυπτον τὰ πάντα· Ἡ πόλις, καθορωμένη τὴν στιγμήν ἐκεῖνην ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ Κερατίου κόλπου, παρίστα εἰς ἡμᾶς θέαμα ὅλως νέον. Ἡ ἀσιατικὴ παραλία δὲν ἐφαίνετο τότε ἕνεκα τῆς καμπυλότητος τοῦ ὄρου, καὶ ὁ λόφος τοῦ Σερκίου ἀπέκλειε τὸν Κεράτιον κόλπον ὡς μακροτάτην λίμνην. Οἱ λόφοι τῶν δύο παραλίῶν ἐφαίνοντο μεγεθυόμενοι εἰς βαθμὸν γιγάντειον, καὶ ἡ ἐν ἀπόπτῳ Σταμπούλ, φέρουσα ἐλαφρότερα καὶ ἀσθενέστερα τὰ κυανᾶ καὶ τέρρινα χρώματά της, ἄπειρος δὲ καὶ κούφη ὡς μαγικὴ πόλις, ἐνόμιζες ὅτι ἔπλεον ἐπὶ τῶν ὑδάτων, καὶ ἠφρνίζετο εἰς τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ. Τὸ καίκι ἐπέτα, τὰ δύο παραθαλάσσια ἔφρευαν, οἱ κολπίσκοι καὶ τὰ ἄλλα ἐπαρουσιάζοντο καὶ ἠφρνίζοντο ἀλληλοδιαδόχως, τὰ χρώματα τῆς πόλεως ἐγίνοντο ἐξιτηλιότερα, ὁ ὀρίζων ἐπυροῦτο, τὰ ὕδατα ἐξέπεμπον χρυσοῦς καὶ πορφυροῦς ἀντανακλάσεις, καὶ βαθεῖα νάρκη εἰσεδύετο βαθμιαίως εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἀναμειγμένη μεθ' ἡδονῆς

τινος ἀνεκφράστου, ἥτις μᾶς ἔκαμνε νὰ μειδιῶμεν καὶ νὰ μένωμεν ἄφωνοι. Ὅτε τὸ καίκιον ἐσταμάτησεν εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Γαλατᾶ, ἐδέησε νὰ φωνήσῃ ταῦτα πρὸς τὸ οὖς ἡμῶν ὁ ἕτερος τῶν κωπηλατῶν: — Monsù! Arrivar! (οἷον εἰπεῖν: ἐφθάσαμεν!) — καὶ ἡμεῖς ἐξηγέρθημεν ὡς ἀπὸ δνείρου.

* * * * *

αἱ τελευταῖαι ὄραι τοῦ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΜΑΞΙΜΙΑΙΑΝΟΥ

Ἡ ἐπανάληψις τῶν διπλωματικῶν σχέσεων μεταξὺ Γαλλίας καὶ Μεξικίου παρέσχε τὸ ἐνδόσιμον εἰς τὰς ἐφημερίδας τῶν Παρισίων νὰ γράψωσι κατ' αὐτὰς πολλὰ περὶ τοῦ Μεξικίου καὶ τῆς ἐκστρατείας, ἣν εἰς τὴν χώραν ταύτην ὁ Ναπολέων Γ' ἐπεχείρησεν, ἐκστρατείας, ἣν οἱ ὄπαδοὶ τοῦ Ναπολέοντος εἶχον τότε ἀποκαλέσει «La plus grande pensée du règne», ἀλλ' ὁ χρόνος κατέδειξεν ὡς μεγάλην μωρίαν. Ἐξ ὅσων αἱ Παρισινὰ ἐφημερίδες ἐσχάτως ἔγραψαν σταχυολογούμεν τὰ ἀφορῶντα τὸ τραγικὸν τέλος τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιαίανου. Οἱ ἀναγνώσται τῆς Ἑστίας θὰ ἀναγνώσωσι, πιστεύομεν, μετ' ἐνδιαφέροντος τὰ κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ αὐτοκράτορος ἐκεῖνου ἡγεμόνος.

* *

Ὅροι τινὲς μόνον ἐχώριζον τοῦ λοιποῦ τὸν αὐτοκράτορα Μαξιμιαίανον ἀπὸ τῆς ὀλεθρίας σιγμῆς, ἣν οὐδὲν πλέον ἠδύνατο νὰ ἀναβῆλῃ. Εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ θανάτου γαλήνης σθερότης ἀντικατέστησε παρὰ τῷ Μαξιμιαίανῳ τὸ νῦν μὲν καταβεβλημένον, νῦν δὲ πυρετώδες ἦθος, ὃ εἶχεν ἐπιδείξει κατὰ τὴν ἐκτύλιξιν τοῦ τραγικοῦ δράματος, οὐτινος ἦτο τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον. Ἐπὶ μακρὸν χρόνον δὲν ἐπίστευε βεβαίως ὅτι ἔμελλε νὰ ἐπέλθῃ τοιαύτη τραγικὴ λύσις. Εἶχεν ἐλπίσει ὅτι εἴτε ἡ ὑψηλὴ αὐτοῦ καταγωγὴ, εἴτε μία συνθήκη μετὰ τοῦ Juarez, εἴτε τέλος πάντων μία κρυφία φυγὴ θὰ ἔσωζον τὴν ζωὴν του. Ἡδὴ ὅμως ὅτε εὐρίσκατο πρόσωπον πρὸς πρόσωπον μὲ τὴν ἀδυσώπητον εἰμαρμένην, ὃ ἐξ αἵματος εὐγενῆς ἐπανεφάνη ὀλόκληρος, ἠθέλησε νὰ ἀποθάνῃ ὡς ἄνδρειος.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 18 Ἰουνίου εἶχε παρακαλέσει τὸν στρατηγὸν Escobedo νὰ διαβιβάσῃ εἰς San Luis, ὅπου διέτριβεν ὁ Juarez, τὴν ἐπομένην ἐπιστολήν:

Queretaro, 18 Ἰουνίου 1867.

Πρὸς τὸν δὸν Benito Juarez.

Ἐπιθυμῶ νὰ γαισθῇ ἡ ζωὴ εἰς τὸν δὸν Miguel Miramon καὶ εἰς τὸν δὸν Thomas Mejia, τοὺς μετ' ἐμοῦ καταδικασθέντας, καὶ νὰ εἶμαι ἐγὼ μόνος τὸ ὄσκα.

ΜΑΞΙΜΙΑΙΑΝΟΣ.

Διῆλθε τὴν μετὰ μεσημβρίαν γράφων ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς φίλους του καὶ πρὸς τὴν σύζυγόν του. Ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τὴν σύζυγόν του εἶχεν ὡς ἐξῆς:

οὗτος ἐπάλαυε τὴν στιγμήν ἐκείνην κατὰ φανεράς συγκινήσεως, καίτοι ζητῶν νὰ φανῆ εὐθαρσῆς. Ἡ σύζυγος αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ματαίως ἐζήτησαν νὰ μακρύνωσιν ἀπ' αὐτοῦ, ἦτον ἤδη τρελὴ φέρουσα ἐπὶ τῶν βραχιόνων αὐτῆς τὸ νεογέννητον τέκνον, εἶχε προσκολληθῆ ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἐκ τῆς φυλακῆς ἀναχωρήσεως μετὰ τοσαύτης ἐνεργείας, ὥστε ἐδέησε νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς βίας ἵνα τὴν ἀποσπάσωσιν. Ἄλλ' εἶχε ριφθῆ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἀκολουθοῦσα τὴν ἄμαξαν, καὶ βάλλουσα φωνὰς σπαραξικαρδίου. Τὸ θέαμα τοῦτο, ὅπου εἶχε προκαλέσει μεταξὺ τοῦ πλήθους καὶ ἀδύμη μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν συγκινήσιν φανεράν, ἠδύνατο βεβαίως νὰ κλονίσῃ καὶ τὴν ἀνδρειοτάτην τῶν ψυχῶν. Ὀλίγη ἀδυναμία λοιπὸν συγχωρεῖται εἰς ἄνθρωπον διεληθόντα πρὸ ὀλίγων στιγμῶν διὰ τοιαύτης δοκιμασίας. Ὁ Mejia δὲν ἠδυνήθη νὰ προσφωνήσῃ προσλαλιάν, λέξεις μόνον τινὰς εἶπεν, ἵνα συστήτῃ τὴν σύζυγον καὶ τὸν υἱὸν του εἰς τὸν Escobedo, τοῦ ὁποίου εἶχεν ἄλλοτε σώσει τὴν ζωὴν.

Ὅλα τὰ προκαταρκτικὰ εἶχον ἤδη τελειώσει, στιγμήν σιωπῆς φοβερᾶς ἐπεκράτησε, καὶ ὁ Μαξιμιλιανὸς ἠθέληθ' ἐπιπρονομιᾶς συνήθους εἰς αὐτὸν λαμβάνων διὰ τῶν δύο χειρῶν του τὴν γεινάδα, καὶ ἔπειτα δεικνύων τὸ στήθος του εἰς τοὺς στρατιώτας, ὡς τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον ἔσπευεν ἀκριβῶς νὰ σημαδεύσῃ. Τριπλῆ συμπεροδόγησις ἐτίναξε τότε τὸν ἀερα, οἱ δὲ τρεῖς κατάδικοι ἔπεσον κεραυνόπληκτοι.

Τὸ πτώμα τοῦ Μαξιμιλιανοῦ, τὸ ὁποῖον οἱ φωνεῖς του εἶχον ὑποσχέσθαι νὰ παραδώσωσιν, ἔπρεπε νὰ ἀγορασθῆ κατόπιν διὰ πολλῶν χρημάτων ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας ἐκείνης τῆς ἀνευ τιμῆς, ἀνευ οἴκτου. Αὐτὸ τοῦτο τὸ πλοῖον, ὅπου εἶχε φέρεϊ τὸν Μαξιμιλιανὸν ἐκ Miramar εἰς Μεξικὸν, ἐπανέφερε τὸ πτώμα του ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ναυάρχου Tegethoff. Ἡ πόλις τῆς Τεργέστης τὸν ἔκλαυσεν εἰλικρινῶς καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὰς θλιβερὰς πομπὰς, αἵτινες ἔλαβον χώραν ἐν Βιέννῃ κατὰ τὸν ἐνταφιασμὸν τοῦ νεκροῦ. Ἡ σύζυγός του, ἥτις εἶχεν ἀρχίσει τότε νὰ παραφρονῆ, καὶ ἔβλεπε παντοῦ Μεξικανούς καταδιώκτας, ἠγνῶει τὰ κατὰ τὴν τραγωδίαν ταύτην, καὶ ἐπερίμενε τὸν σύζυγόν της εἰς Μιραμάρ. Τὴν 6 Ἰουλίου, ἡμέραν ἐπέτειον τῆς γεννήσεως τοῦ Μαξιμιλιανοῦ, ἠθέλησε νὰ φωτογραφηθῆ καὶ στολισθῆ μετὰ σημαίας τὸ παλάτιον, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς Τεργέστης ἐμάνθανον τὸ τραγικὸν τέλος τοῦ Μαξιμιλιανοῦ, καὶ συγχρόνως ἔβλεπον φωτογραφίας καὶ χαρὰς ἑορτῆς εἰς τὸ παλάτιόν του! Ἡ βασίλισσα τῶν Βέλγων ἐπορεύθη εἰς Μιραμάρ, καὶ ἠδυνήθη νὰ ποιήσῃ καταληπτὸν εἰς τὴν παραλῆρουσαν Καρλότταν, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς ἐπεθύμουν νὰ τὴν ἴδωσι, μὴ δυνάμενοι δὲ νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτὴν τὴν προσεκάλουν εἰς Βρυξέλλας. «Ὁχι, ἀπεκρίθη μετὰ σταθερότητος, περιμένω τὸν Μαξιμιλιανόν, ἔδωκε

τὴν παραίτησίν του καὶ ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ Μεξικοῦ. Τὴν τὰδε ἡμέραν ἦτον εἰς Vera-Cruza, ὁ διάπλους θὰ διαρκέσῃ 15 ἡμέρας, ἐκ Λιβεροπούλης μέχρι Τεργέστης χρειάζονται μόνον 3 ἡμέραι, λοιπὸν θὰ φθάσῃ ἐδῶ ἀκριβῶς μετὰ 6 ἡμέρας. Καὶ τὴν ἕκτην ἡμέραν ἐπορεύθη τρόντι εἰς τὸν λιμένα, μὴ βλέπουσα δὲ τὸν Μαξιμιλιανόν, ἔλεγε «θὰ τὸν περιμένω 60 ἔτη».

Σήμερον ἡ ἀτυχῆς ἡγεμονίς, καίτοι πάντοτε παράφρων, ἔχει ὅμως ἐνίοτε στιγμὰς ἡσύχους, καθ' ἃς ἐννοεῖ τὴν δυστυχίαν της. Πρὸ τινος καιροῦ διένειμε τὴν φωτογραφίαν τοῦ ἀγαπητοῦ της, ἐν ἐνδυμασίᾳ ἀπλοῦ ναύτου, συνωδευμένην μετὰ τὸ ἐξῆς ἐκκλησιαστικὸν εἶδος ἰσπανιστῆ:

«Ὁ καλὸς ποιμὴν δίδει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων».

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Gaston Tissandier].

Λεμερὺ — Olivier de Serres — Schéele.

Ὁ Νικόλαος Λεμερὺ φοιτητῆς τῆς φαρμακευτικῆς εἶχεν ἔλθει εἰς Παρισίους ὅπως μάθῃ τὴν χημείαν. Κατοικήσας πρῶτον μετὰ τοῦ Glazer, ἀφῆκεν αὐτὸν μετ' ὀλίγον καὶ ἐπέδωκεν εἰς τὴν ἐπιστήμην ἀνευ τῆς βοηθείας διδασκάλου. Ἐπὶ τρία ἔτη ἔμεινε παρά τινι φαρμακοποιῷ ἐν Μομπελιέρω, ὅπου ἐδίδαξε μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας μαθήματα χημείας. Πάντες οἱ καθηγηταὶ τῆς ἰατρικῆς καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει περιεργοὶ ἠθέλησαν ν' ἀκούσωσιν αὐτόν.

Ὁ Λεμερὺ ἐπέστρεψεν εἰς Παρισίους τῷ 1672 καὶ μετὰ τῶν πρώτων διέπρεψεν ἐν τοῖς ἐπισημονικοῖς συλλόγοις, ἔτυχε δὲ τῆς προστασίας τοῦ πρίγκιπος Κονδαίου. Ὁ νεὸς χημικὸς, θέλων ν' ἀποκτήσῃ ἴδιον χημεῖον, ἔδωκεν ἐξετάσεις προλύτου τῆς φαρμακευτικῆς, καὶ ἤρχισεν εὐθὺς δημοσίας παραδόσεις, αἵτινες ἔλαβον μεγάλην φήμην. Αἱ κυρίαὶ ἔσπευδον εἰς τὰ μαθήματά του, ἡ οἰκία του ἐπληροῦτο μαθητῶν, καὶ ἡ ὁδὸς Galande ἐν ἣ κατόκει κατεῖχτο δλόκληρος ὑπὸ τῶν ἀκρατῶν αὐτοῦ. Οἱ Παριῖοι ὅλοι ἔτρεγον εἰς τὸ φαρμακεῖόν του, τὴν ἐσπέραν δὲ ἠνοίγετο ἐν τῇ οἰκίᾳ του εἶδος ἐστιατορίου, εἰς ὃ εἰδύπνου οἱ μαθηταὶ, αἵτινες ὡς μεγάλην τιμὴν ἐθεώρουν τὸ νὰ προσκαλῶνται εἰς τὴν τράπεζαν αὐτοῦ.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Νικολάου Λεμερὺ εὐκόλως ἐξηγεῖται. Πρὸ αὐτοῦ ἡ χημεία εἶχεν ἀποπλανηθῆ εἰς χάος γλώσσης αἰνιγματώδους καὶ βαρβάρου· αἱ μέγιστα περιβάλλον αὐτὰς μυστηριώδεις σκότος. «Πρῶτος ὁ Λεμερὺ, λέγει ὁ Fontenelle, διασκέδασε τὸ περὶ τὴν χημείαν φυσικὸν καὶ ἐπίκτητον σκότος, καὶ ἐπανέφερεν αὐτὴν εἰς ἰδέας ἀκριβεστέρης καὶ ἀπλουστεράς, καταργήσας τὴν ἀνοφελῆ τῆς γλώσσης βαρβαρότητα καὶ ἐπαγγελλόμενος ἐκεῖνα μόνον, ὅσα ἡ ἐπιστήμη αὐτὴ ἠδύ-